

Még egy kört mindenkinek (2020)

A dán film nem csupán megkülönböztető jelzés, hanem egy külön műfaj, az európai kultúra kormos, füstös, nyomasztó hangja. És milyen őszinte! A dán kultúra leleplező: a magas GDP, a boldogságot mérő közvélemény-kutatások pozitív eredményei mélyén a mindent betöltő hörgés, amit a világ minden pontját meg lehet érteni és át lehet érezni. Kierkegaard országa a modernitás kezdetével új fórumot használt ki. A mozgókép-kultúra segítségével az északi világ már nem csak pesszimista regényeivel, metál zenéivel és búskomor irodalmával hívja fel magára a figyelmet, hanem elborult, kirívó és realiztikus filmjeivel is.

A filmes produkciónak egyik vezérszelleme Thomas Vintenbergről, aki mindig jellegzetesen, a lehető legsajátosabban emeli ki napjaink aktuális témáit, és mindig európai minőségben teszi azt. Vintenbergről a leggyakrabban megbotránkoztat, elborzaszt, meghökkent és valami olyan sokkhatást képes elérni, amit lehet szeretni, vagy nem szeretni, közömbösnek titulálni azonban már nem. 2020-ban egy szélsőséges problémát jelenített meg: az alkoholizmust. Ami különösen érdekes, hogy mindezt egzisztencialista szempontból valósította meg. Nem a szimpla ivást tárta fel, hanem a szorongást csillapító bódultságot, az illuminációnak azt a formáját, amit a szürkeség, az életuntság, a stressz és a megfelelési kényszer okoz. A jelenség nem egyedi. Winston Churchill politikai pályájának szimbóluma a részegség és a szivar, és a „No sport!” mottó. Ernest Hemingway kiváló alkotó volt, de saját bevallása szerint a legnagyobb örömet az alkoholizmus jelentette neki. Ezen példák nem romantikusak, sokkal inkább deprimálóak, viszont tagadhatatlan, hogy ez az életforma létezik.

A *Még egy kört mindenkinek* szintén egy értelmiségi krízist állít a középpontba, de sokkal inkább átlagos emberekkel demonstrál. A főszereplők tanárok, akik jelenkorunk egyik általános állapotában szenvednek: burnoutban, vagyis a kiégésben. Elvégzik a munkájukat, de azt amolyan megszokásból, mert sajnos már nem tüzeli fel őket a tanítás, a tárgy, amit tanítanak és a magánéletük is inkább sivár lett, tele kimondatlan szavakkal, rítusszerű mindennapokkal. A legszomorúbb, hogy egy ivós játék segít rajtuk, amit kisebb adagokkal kezdenek el, majd amikor az már nem hat, nem marad más hátra, újabb körökkel kell emelni a tétet. Kezdetben produktív válnak, de ahogy növekszik az ingerküszöb, úgy fognak egyre inkább lelépülni ezek a pedagógusok.

A *Még egy kört mindenkinek* játéka nem etalon, hanem egy elrettentés, legyen bármennyire is felüdítő a film lezárása. A lényeg, hogy a kedélyállapot belső (a szereplőké), a szörnyűség maga külső élmény, az utóbbit mi magunk látjuk, halljuk, érezzük. És igen, viszonylag tragédiamentes a vég, ami kizárólag irónia lehet, amolyan sírva vigadás, mert ami lezajlik az nem más, mint függőség, egy kiútnak álcázott zsákutca.

Thomas Vintenbergről produktuma áthallásosan sokkoló, valamint professzionálisan és izgalmasan mutat be egy marginális témát, a megvalósítás teljes, a szereplők alakítása kiváló és ijesztően hiteles.